

ENCE NA RÍA DE PONTEVEDRA

O SUPREMO ANULA O ACORDO DE SUPRAMUNICIPALIDADE DA XUNTA DE FRAGA

Antón Masa*

J. M. Piñe

ENCE di que é vapor de auga, pero... apertrena!

J. M. Piñe

Cabeceira da Marcha contra CELULOSAS-2012.

O PROCESO PREVIO

Nunha data tan significativa como a do 18 de xullo de 2003, o Consello da Xunta de Galiza, presidido daquela por D. Manuel Fraga Iribarne, adoptaba o acordo de iniciar o trámite de declarar de interese supramunicipal a fábrica de papel tisú que a empresa ENCE pretendía instalar nos terreos de dominio público marítimo-terrestre que ocupa en Lourizán. O goberno galego trataba de evitar así a oposición aberta do concello pontevedrés á posta en marcha do proxecto, o cal suporía a consolidación de ENCE na Ría. Culminaba este proceso a finais dese mesmo ano coa aprobación do chamado *Proxecto sectorial de incidencia supramunicipal para o asentamento industrial de Lourizán*, un proxecto que englobaba unha nova depuradora para as instalacións de ENCE, o recheo das balsas de decantación utilizadas con ese fin e a construción da man da multinacional *Georgia Pacific* da fábrica de papel tisú nos terreos liberados con estes recheos.

Aquel acordo de supramunicipalidade facía fincapé en dous aspectos fundamentais. Dunha banda, obrigaba

aos concellos afectados a adaptar o seu planeamento urbanístico ás prescricións do proxecto aprobado, e doutra, explicitaba que todas as instalacións incluídas no citado proxecto estarían exentas da licenza urbanística e de calquera outro acto de control preventivo municipal. O ataque á autonomía do poder municipal era absoluto e puña en evidencia a conivencia existente entre a Xunta de Galiza e a empresa pasteira.

Desde o primeiro momento a Asociación para a Defensa da Ría (APDR) –e outros colectivos– iniciamos un proceso de denuncia pública e xudicial deste acordo por consideralo antide-mocrático, inxusto e inxustificábel. Entendiamos, en efecto, que non se podía aplicar un acordo de supramunicipalidade a unhas instalacións de titularidade privada e situadas todas elas exclusivamente na parroquia de Lourizán, no municipio de Pontevedra. De acordo coa lexislación, entre os requisitos que debe cumprir un proxecto para ser susceptible de tal aplicación, figuran o seu carácter público e que as súas instalacións estean asentadas sobre varios municipios. Con todo, o Tribunal Superior de Xustiza de Galiza desestimou en setembro de

2008 o noso recurso contencioso-administrativo, o que nos levou a recorrer en casación diante do Tribunal Supremo. Solicitabamos neste novo recurso a anulación da sentenza recorrida, a do acordo da Xunta de Galiza de 26 de decembro de 2003 e –xa que logo– a de todos os actos posteriores que se tivesen sustentado na aplicación do citado acordo.

O FALLO DO SUPREMO

Agora, o alto Tribunal vén de ditar resolución que estima en parte os argumentos utilizados por APDR naquel recurso, decisión que é o verdadeiro obxecto deste artigo e que debería ter unha importante repercusión para o futuro de ENCE na nosa Ría.

Conclúe o maxistrado no seu fallo que "o recurso contencioso-administrativo interposto pola Asociación pola Defensa da Ría de Pontevedra debe ser estimado en parte, debendo ser anulado o acordo da Xunta de Galiza polo que se aproba definitivamente o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal para o asentamento industrial de Lourizán, en canto dito proxecto inclúe unha fábrica de papel tisú á que se fai extensiva a exención de licenza e outros actos de control preventivo municipal, así como a vinculación do

planeamento urbanístico e a obrigatoriedade da súa adaptación ao proxecto sectorial tamén no que fai referencia a dita fábrica de papel. Débese, así mesmo, declarar a ineficacia do mencionado proxecto sectorial en tanto non se proceda á publicación do seu contido normativo no Diario Oficial de Galiza". E obriga ao TSXG a revisar as súas sentenzas no sentido marcado por esta sentenza.

A decisión xudicial anula o acordo de supramunicipalidade da Xunta de Galiza, e obriga a que as instalacións do proxecto sectorial que nos ocupa queden vencelladas ao planeamento urbanístico do Concello de Pontevedra. O maxistrado deixa fóra desta obrigatoriedade á planta de tratamento dos vertidos de ENCE, para a que entende xustificada a exoneración da licenza municipal e demais actos de control preventivo por parte do Concello. Dito doutro xeito, tal e como viñamos esixindo desde a APDR, non se podía ter aplicado o acordo de supramunicipalidade á planta de papel tisú nin a ningunha outra das instalacións preexistentes no complexo industrial de ENCE. Restitúe así a autonomía do Concello de Pontevedra en materia urbanística e ataca de cheo a liña de argumentación de ENCE, que tentou eludir sempre este control municipal acolléndose ao referido proxecto sectorial supramunicipal. Pero, ademais, ao declarar a ineficacia do proxecto sectorial en tanto non se publique o seu contido normativo no DOG, todas aquelas decisións que se teñan adoptado en función da aplicación do acordo da Xunta con anterioridade á antedita publicación, resultan nulas a todos os efectos.

Desta forma anúlase todo o relativo á concesión da Autorización Ambiental Integrada (AAI) a ENCE, pois, como é sabido, a Xunta de Galiza –co obxectivo de evitar a acción do

J. L. Alonso

ENCE-ELNOSA fóra da Ría XA!

Concello de Pontevedra- aplicou aquel acordo ás instalacións de ENCE para eximir á empresa do *Informe de compatibilidade urbanística*, un documento dunha enorme transcendencia neste proceso, considerado imprescindible e vencellante pola Lei 16/2002 que regula a tramitación das citadas autorizacións ambientais. Non fai falta insistir: se non se lle pode aplicar o acordo de supramunicipalidade á planta de papel tisú, menos aínda se poderá aplicar ás instalacións da fábrica de pasta de papel, como fixo a Xunta.

Ante isto, sorprenden as declaracións do Conselleiro de Medio Ambiente, Agustín Hernández, que só se poden facer desde o absoluto descoñecemento da sentenza, ou ben, desde unha posición de submisión aos intereses da empresa ENCE. Non se pode afirmar, en efecto, que a sentenza se limite a dicir que o acordo non foi publicado axeitadamente se non é por algunha das razóns expostas. Moi ao contrario, o fallo xudicial, como vimos, di con absoluta claridade que "o acordo da Xunta de Galiza do 26 de decembro de 2003" debe ser anulado, sen condicio-

nar para nada esta anulación á publicación do seu contido normativo no DOG. E debera saber o Sr. Conselleiro que o único aspecto que condiciona o alto Tribunal á súa publicación é o que fai referencia á ineficacia do proxecto sectorial, un aspecto do que xa valoramos o seu alcance.

Así pois, a sentenza do Supremo ten que ter, por forza, unha enorme transcendencia no futuro de ENCE en Lourizán. En efecto, a Xunta de Galiza –se non quere incorrer en prevaricación- terá que anular a AAI a ENCE, iniciar de novo o proceso de solicitude e obrigar á empresa a pedir o Informe de compatibilidade urbanística ao Concello de Pontevedra. Por desgraza, son xa demasiados os casos nos que as sentenzas non se cumpren, pero esta nova sentenza do Supremo supón unha absoluta derrota de ENCE e unha nova vitoria da maioría social da comarca que, con APDR á cabeza, loita pola desaparición do complexo ENCE-ELNOSA da nosa Ría e das nosas vidas.

* Antón Masa é o presidente de APDR.

